په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په نړګي ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولته غوښتنه وکړه، چې باید په چټکه توګه کې روان کړکېچ او ناامنۍ پای ته ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال ځنګله ته تېښتي، نو باید دوی یې د ځنګلو لپاره پوځي عملیات پیل کړي. خو له چټې ډرک یې کوره شوي کورنۍ یو ته ځنګلو کورونو ته ستنې شي. د لاریون مشر پاچا وایي: «له چټې ډرک په زرګونه کورنۍ له ځنګلو سیمو راوتلي او په سختو حالاتو کې ژوند کوي. »په چټه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو او سیاسوټکي اندېښمن کړې چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنه ونه نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسېږي. په کونړ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د دوهمې لوا قوماندان وویل، چې د داعش خلاف یې عملیات پیل کړي او تر هغه به دغه عملیات دوام وکړي، خو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. نه ورالندې وویل: د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه دي، که ولس یو طرف ته شي خو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو. د کونړ دولتي مسوولین وايي: بې کوره شویو یو شمېر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کډوالو، پراختیا او بیارغونې او کلیوالو ریاست له خوا یو اندازه مرستې شوې

Ketabton.com

لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

مبر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

ـت
ي د
له
یکا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په سولې پروسې په اړه خپل لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل. په پام کې ده

علامه سید جمال الدین افغان د ختیځې نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاریخي شخصیت دی

شاولي قرار

دستر عالم، نابغه، فیلسوف او پړسوال شخصیت علامه سیدجمال الدین افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د یادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې ریات ویاړي او ددغه افغان ستر شخصیت خدمتونه په زیات درنښت سره یادوي عربي پوه، محمدباشاالمخرومي دخاطرات جمال الدین افغان په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدا رنګه په ډیلي کې تاریخ پوه سیدمبارزالدین رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق ،روسي عالم پلیخانوف، تاجکي عالم حق نظروف او هم د افغانستان لویولیکوالانو عبدالحی حبیبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامین ګیاني، سیدقاسم رښتیا ،ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبیبي روهي، مولانا حبیب الرحمن مهدی قریشي،

او دري ژبو دمولانا محمدامین خوګیاني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته وړکړل شو، چې وروسته بیا څو څوځلې نور هم چاپ شوی دی دغه ډول دسیدجمال الدین افغان علمي او ادبي لیکنې په انګریزي اوعربي ژبو دضیاالخافقین په نامه جریده کې هم

رابکاره شوې، پلار یې هغه د ووی کلی ته نږدې د حضرتانو دیني مدرسې ته، چې د کامې د شیرکړ په سیمه کې واقع وه، ولیږه څه موده هلته د دیني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته د خپل پلار په ملتیا پلازمیني کابل ته راوړل شو دلته سیدجمال الدین د وخت له

د ختیځ ستوري علامه سید جمال الدین افغان

مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دېپاى ټکی ورکړي او د هندي متجدد سید احمد خان سره یې بو خاى د خرافاتو پر ضد تبلیغ کاوه د برېتانوي هند حکومت سیدجمال الدین کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې یې برېتانیې ته تبعید کړ نوموړي هم غوښتل، چې خپله مبارزه د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګرېزي دولتي مقاماتو غوښتل سیدجمال الدین ته د سوډان د بادشاهی د مقام په ورسپارلو دی قانع او غلی کړي، خو نوموړي انګرېزانو ته د دې وړاندیز په ځواب کې وویل ‹‹ ستاسو دغه وړاندیز مانه دلالت ستاسو د پاګل توب په سیاسي چارو کې کوي آیا سوډان ستاسو مال دی، چې بادشاهي یې مانه راکوئ؟ سوډان د سوډانیانو حق دی که تاسو سوله غوښتونکي یاست نو تاسو ته لازمه دده، چې د آیرلنډ ستونزې ته ورودانګئ، چې له هره پلوه تاسو ته نږدې دی ›› انګرېزي دولت پرېکړه وکړه دا وار

تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سید په سپینو خبرو د ایران دولتي مقامات په خان خاني تورن کړل او له ټولو ایراني روڼ اندو او منورینو څخه یې وغوښتل، چې په یوه عمومي نهضت کې د انګرېز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي همدا راز کوم وخت، چې سید قاجار په حرم سرای کې ډېرې یې نکاح شخې ولیدلې، حرم یې مردود وباله دغه ایراني پاچا له سید څخه د بېلتون لار خپله کړه او په یوه پلمه یې سید آذربایجان ته ولېږه کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سید په راتګ خبر شول د هغه هر کلی یې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزیر پاتې شوی و، هغه ته سیاسي پناه ورکړه سیدجمال الدین د روس له قیصر سره د پړسوال سیاست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې یې د انګرېز د

دکتور سعدافغاني او هم ایراني لیکوال اوعلمي شخصیت ایرج افشار ایراني لیکلي چې سیدجمال الدین افغان دکونړ ولایت اسعدآباد ته صفدرګړ څخه دی دغه راز په خپله سیدجمال الدین افغان هم په خپله لیکلي چې ‹‹ من سکنه کابل من اهالی الافغانی السید جمال الدین من سادات کنر ›› میاشم سیدجمال الدین افغان په هېواد او بهرکې یو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثار اولیکنې کړي، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوي دي دسیدجمال الدین افغان له دغو لیکنو څخه دالعروه الوثقی په نامه دسیدجمال الدین افغان دهغو علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دزیاتو لوستونکو او مینه والو پام یې خانته راواړولی دی او لوستلو ته یې هڅوي دالعروه الوثقی لاانفصام لها په نامه دده لیکنې په ۱۹۱۰ م کال کې دسرمحرر الشیخ محمدعبده په هڅه په پاریس او قاهره کې په نوموړې جریده کې چاپېدلې چې دسیدجمال الدین افغان له خوا داروپا، آسیا او افریقا دوېشونو لپاره خپرېږي ددې جریدې ۱۸ ګڼې په پاریس کې خپرې شوې اوبیا دفرانسې له خوا نوموړې جریده بنده شوه، خو دیادې جریدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بیروت کې دیوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي بیا دغه مجموعه دمولانا عبیدالله صافي اوسمندر غوریاني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده دغه راز د ‹‹ تتمه البیان في التاریخ الافغان ›› دسیدجمال الدین افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱ م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بیا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو

په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا دانګرېزانو دسیاست په اړه وه او هم هغه مهال دبادې جریدې په ۱۳۱۲ ګڼو کې دایران سیاست شنل شوی دی دغه راز دده علمي او ادبي لیکنې په اردو ژبه په کلکتې او حیدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردو او فارسي ژبو خپرې شوې دي همدا ډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوې او په دې توګه یې په پړسواله اوسېمه ییزه کچه سیدجمال الدین افغان ادبي، سیاسي، احتماعي اوفرهنګي شخصیت څلولي دی، دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصیت ګران هېواد په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړولایت، ملکې دېول افغانستان دخلکو لپاره ستر ویاړ ګڼل کېږي او ټول په افغانان ددغه ستر او نابغه شخصیت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر ویاړ سره یادوي

دافغانستان د مشهور دیني، روحاني، علمي او ملي شخصیت په توګه علامه سید جمال الدین د سید صفدر خان زوی او په خپله پښتون افغان دی، چې له نن څخه ۱۱۶ کاله پخوا یې په جلا وطنۍ کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي علامه سید جمال الدین افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لیندۍ (قوس) په میاشت کې د افغانستان د کونړونو ولایت په اسعد آباد کې په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد د سید جمال الدین پلار امیر دوست محمد خان د دربار د مخورو او مشلو کسانو له جملې څخه و د سیدجمال الدین نسب د حضرت سید علي ترمذي څخه، چې په پیر بابا مشهور دی او بیا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسین (رض) ته رسېږي

په کوچنوالی کې که، چې په سید جمال الدین کې د نبوغ علامې

مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او نظامي مسائلو زده کړه هم وکړه سیدجمال الدین د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده چې ډېرو اړوندو استادانو سید ته له تدریس ورکولو څخه عاجزو سید جمال الدین په زلمیتوب کې هندوستان ته ولاړ او دیني او عصري علوم یې نور هم تعقیب اورده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او یو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج دبیت الله شریف مشرف شو او بیا بېرته خپل پلرني ټاټوبي افغانستان ته راغی له دې سفرونو څخه نوموړي ته یو فکر پیدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هېواد او نور اسلامي هېوادونه د انګرېزي استعمار پر ضد راپیدار کړي او د ژغورلو لارې چارې یې کومې دي همغه وو، چې خپلې علمي هڅې یې په دې لاره کې پیل کړې دا وخت د امیر دوست محمد خان زوی امیر محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سیدجمال الدین د سلاکار دنده پر غاړه ورکړه ورپسې کله، چې امیر شیر علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سید جمال الدین یې له اعظم خان سره د وتړاو په تور د انګرېزانو په اشارې او لمسون له هېواده وتلو ته اړ کړ کله چې سیدجمال الدین، هېواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه یې ټول وړاندیزونه او پلانونه امیر شیر علي خان ته وروسپارل او له امیر سره یې خداى په امانې وکړه سیدجمال الدین نوموړی هند ته ولاړ، هلته یې رد علی الدهرین یا نایچوراليزم په نامه خپرلیز اثر ولیکه چې طبیعت ته د رجوع د مسلې په اړه و، چې په هغه وخت کې خلک له خداى پرستۍ څخه کفر ته تلل سیدجمال الدین زیار وویست، چې د هند د

سیدجمال الدین هېواد ته وشړی فرانسویان، چې هغه هم د انګرېزانو سخت رقیبان وو، د سیدجمال الدین شخصیت ته متوجه شول او هغه ته یې په فرانسه کې د هستوګنې او سیاسي فعالیت اجازه ورکړه نوموړي هلته خپلې مقالې د روس او انګرېز د استعماري سیاستونو په اړه لیکل شروع کړې د وخت د مصر او ترکیې پر حکومتونو یې کلکې نیوکې کولې په دغه وخت کې د سیدجمال الدین یو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاریس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د ‹عروه الوثقی› د ورځپاڼې نوموړی ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هېوادونو کې د سیاستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشریه په فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره وګرځېدله نوموړې ورځپاڼه د انګلو ګبو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږدیز کې مصادره شوه وروسته دا جریده د سیدجمال الدین د شاګردانو په همت د یوه کتاب په بڼه چاپ شوه د سیدجمال الدین اروپستانو کارونو څخه یو هم د ده علمي مناظره د یوه فرانسوي فیلسوف (ارنست رنان) سره د سور بوت په پوهنتون کې د دین او فلسفې په باره کې وه سید په ویل ‹‹ دینونه، چې په هر نوم وي یو بل ته ورته دي د فلسفې او دین تر منځ هېڅ ډول پخلاینه نشته، څکه دین انسان ته ورزده کوي، چې عقیده ولري، لیکن فلسفه انسان له دین څخه راګرځوي ›› سید په ۱۸۸۶ زېږدیز کال کې بېرته لندن ته ولاړ او هلته یې د ایران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې یې ایران ته د ورتګ بلنه ورکړه سید په ۱۸۸۸ زېږدیز کال کې تهران ته ورسېد د سید په لومړنیو مرکو کې، چې د ایران له پاچا سره یې ترڅې، د ایران عالمان د هغه پر

استعماري سیاست، په ایران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ایران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې یې مقالې او یاداښتونه ولیکل او خپاره یې کړل سید د سنټ پترزبورګ په ښار کې د زمعنی او منطقیزم پر لاسي پر ماتریالیزم باندې، په باره کې منطقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه یې یوازې په یوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې یې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود ... سید جمال الدین د روس قیصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ میلیونه روس میشته مسلمانانو ته قرآن کریم او نور دیني کتابونه چاپ کړي سید په پیترزبورګ کې د میشتو قرغیزي، ایراني او قفقازي خوانانو پر روڼې پیل وکړ، لیکن د روس دولت ډېر ژر سید له روسیې وشاړه سید د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطریش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بېرته لندن ته ولاړ په لندن کې یې د یوه مشهور هندي لیکوال ملکم خان سره په ګډه د ضیا الخافقین، په نامه په عربي ژبه د یوې ورځپاڼې په خپرولو پیل وکړ، څو د دې نشریې مقالو د انګرېز ګټې په ایران کې په خطر کې اچولې انګرېزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په میاشت کې بنده کړه وروسته په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکیې پاچا سلطان عبدالحمید، سید ترکیې ته ورو بلله استانبول ته په رسېدو یو جګپوړی افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، نه سیدجمال الدین ته ویوښتل ستاسو اثاثیه یا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سیدجمال الدین ورته وویل د کالیو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای ماته راوښایاست! سید خپل لاس خپل ټټر ته ونیو او وې ویل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بیا یې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ویل، ۳ مخ

۳ مخ

افغانان د خپل ځان پر زیان

پر سوله ‹‹ معامله ›› نه مني!

سرمقاله

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، ستره اسلامي او هېوادنۍ غوښتنه ده، له همدې امله افغان ملت په یو شمېر سوله غواړي او په دې کې هېڅ ډاسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او ورونبستی لاسته راوړلې لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او بیا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي له نېکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې یوه خوله دی او په ملي یووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي افغان حکومت په ګورد ته د ملت د سیاسیونو، مدني ټولنې او د استازیو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده، له امریکا متحده ایالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت ورونبستی خوګرې نه رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله څاري او د سپینه ماڼۍ په دې خوښه راغلې، چې په افغانستان کې یې ۱: کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سیاسي حل لاره لوره شي افغان حکومت او ولس نه د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخ کې لومړی د سولې ارمان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او بوختلیک ټاکونکي پړاو ته رسېدلې دی، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له خونګوالي او په دې اړه د امریکا د استازي او طالبانو ترمنځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوې وو، ځکه په دې کې ترکاسې لاندې نیم کاسه وه، خو ملت له دې ستړی دوکې په وخت خبر شو او تصمیم یې ونیو، چې نور د بل دګټو ښکار نه شي او بو ځل بیا یې خدای مه کړه دا معامله پر شانګ ته اړ نه یاسي، ځکه ملت نور په هېڅ توګه پر شانګ نه مني او د ډېر شانګ پلوته یې ټول پر ځان پسې ترولي دي اوس افغان حکومت د ملت په استازولی له امریکا سره د باعزته سولې لپاره ورونبستی پرېکړې ته رسېدلی دی د سولې لپاره د امریکا متحده ایالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پیغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امریکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرښېټ کړی دی خلیلزاد له څو ورځو را هیسې په دې اړه له بېلابېلو لوریو سره ګورې، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته یو ځل بیا ور غوښتی و او د یو شمېر جهادي او سیاسي مشرانو په حضور کې یې د سولې ملي غوښتنې ورته بیان کړې او له طالبانو سره یې د سولې لپاره د ټبرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بیا هم سره وېني په ورته وخت کې د ناټو د غړو هېوادونو استازي د دغه تړون د سرمنشي په شمول په سپینه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوي دي، د ناټو سرمنشي ینس سټولټنبرګ له ولسمشر ډونالډ ټرمپ سره کتلې او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نیولو سره د سولې لپاره پر سیاسي حلا لارې خوښ دي د ناټو غوښتنه د ینس سټولټنبرګ په مشرۍ په سپینه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، په دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهیر پر پرمختګ هم بحث وشو ناټو او امریکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه افغان حکومت او ملت دواړه د امریکا او ناټو د ښه نیت د زړه له تله منندوی دي او هیله لري، چې دا لوري د سولې له مخې ورستی څنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هېوادونو او لوریو به ټول وس فشارونه راوړي، چې دا څنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره یا پټ مخالفت کوي

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په رښتیني ډول سره د افغان سولې قیمت هر افغان ته تر لعلو او جواهرو لوړ دی، خو دا چې د هڅو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه یې هېڅ امتیاز او له ګټې څخه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بیا بېرته اندېښمنوونکې ده. د سیمې هېوادونو ته د افغان سولې لپاره د امریکا د

لوبغاړی دی که ده هرڅه وویل دا سم نه دي، که ده یوڅه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر یوه حده پېښ دي د افغانستان د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب وویل چې خلیلزاد لوبه لوبوي رښتیني نه دي چې په

ځانګړي استازي خلیل زاد د سفرونو او مصروفیتونو په هکله که وویل شي، نو بابد اوس د پړاولې جګړې په کچه ترون او هوکړې شوې وای، خو ولې تراوسه د خلیل زاد او طالبانو د خبرو اغېزې او حرکت نه لګېږي؟ نه دې نه دا جوته شوه چې خلیل زاد د دې بېړی مخه بل لورته ګړه کړې وه، خو داچې څنګه سمې ته رامخه دې خبرې ته راځو، خلیل زاد تولې اسیا خصوصا منځنی اسیا ته را لېږل شوی.

وړاندې یې د امریکا ته ولسمشر ډونالډ ټرمپ څخه غیولي، تر بهرنیو چارو وزارت او پنټاګونه پورې سخت غبرګونوله وتبدل شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امریکا شواړي محبب اوس هم منزوي کړي، خو که یې چې د افغان ولس ارادې او ملاتړ ته وکتل، نو سر یې خلاص شو او د موقت دولت ته چلېوړې لاس په سر شو، ځکه نن خلیل زاد د ټاکنو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سیف الله خان مندوخېل

د ۲۰۱۸ کال د جنوري په ۳ یمه نېټه په فېسبوک پاڼو کې یو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقیب الله مسید (مسعود) په نامه یو ځوان له خپلو دوو نورو ملګرو سره د کراچۍ له چیپل ګارډن سهراب ګوټ څخه پولیسو له ځان سره وړی دي. حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پولیس ټل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې یورته کوي

ره په دې پوه وم چې پولیس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلې کېدو پرته یې له خانه سره ساتي، یا ترې ډېرې پیسې غواړي، که چا یې وس نه درلود، نو بیا هغه د ترهګر نور لګول کیږي او په Fake Encounter کې یې وژني

نقیب الله مسید

په حقیقت کې پرېشانه په مخه کړی وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنوري په ۱۶ مه نېټه انګازه خپره شوه، چې نقیب الله یې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فیس بوک پاڼه وکتله چې ګهیځ افغان «په ژوب مندوخېل کې زموږ هم فکره ملګری» په یو پوست کې د نقیب مسید د مړي د یو انځور او ورسره یوه لنډه قیصه خپره کړې وه، چې په همدې پوست کې بې زه او هاشم خان مندوخېل هم خان ته ور غوښتي وو، اندېښنه مې نوره سېوا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زیب مسعود ویډیو جوړه کړې وه، او لیکلي یې و، چې د نقیب شهید مړی په کراچۍ جهیبا سرد خانه Cool centre صدر کې ایښودل شوی دی او د نقیب الله شهید کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وایي چې پولیسو سخت هدایات کړي دي، چې دا یو ترهګر دی. دا به په ایدهي قبرستان د لاوارثو په هدیره کې ښخوي، د جنوري ۱۷مه نېټه وه.

د ورځې پر یوه بجه د هاشم خان مندوخېل پوستونه خپل شول چې د نقیب الله شهید د کورنۍ د موبایل شمېرې او معلومات یې غوښتي وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخېل په پښتون ولس خصوصاً په خوانانو چیغه وکړه چې د چهیبا سرد خانې مخې ته راشئ او ترهغو به له خو تر خو چې خپل مړی ترلاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخېل ته زنګ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بیا مې مخلص مندوخېل ته زنګ وواهه او له ټول جریان څخه مې خبر کړ او ورته ومې

کېږي، ما له هاشم خان مندوخېل سره مشوره وکړه چې یو احتجاج به وکړو، ده راته وویل چې سمه ده، خلک راوغواړه. ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سېند نایب صدر سکندر خان یوسفزي او د صوبايي ډېټي سیکرټر نورالله خان لرین ته زنګ وواهه، دوی راته وویل چې د ځوانانو د ښارولو فکر مه کوئ، چې موږ د احتجاج خبرې

سیف الله خان مندوخېل

ورته وکړې، پولیسو په دې شرط د نقیب شهید مړی راکړ، چې په خاموشۍ به یې باسئ او سیده به یې خپل کلي ته وړئ، بس خط یې راوړ د نقیب الله شهید مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت امبولینس هر څه تیار شول، په فیس بوک پاڼو کې مو په ژوندۍ بڼه ویډیوګانې شروع کړې او خبرې اترې مو یکې وکړې. له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخېل ویډیو ډېره عامه شوه بیا زموږ یو ملګری چې علي ارقم نومېده او د خیبر پښتونخوا په ورځپاڼه کې یې کار کاوه، موږ ته وویل چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته درځو، د نقیب شهید له مړي سره د پاکستان حکومت ته خپل ریکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ویې ویل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی، ده ربانه کړه چې ناسو مړی سهراب ګوټ ته یوسئ، هلته به سپرهائي وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار تر ټولو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي، موږ هم ډېرې عمل وکړ،

وېل چې نه هم راشه له خانه سره مې خپل یو وړوکی ترور شفیق افغان هم راروان کړ هاشم خان مندوخېل، ګهیځ افغان، رحمت شېراني، ولس یار کاکړ، محمود شاه مندوخېل او د نقیب الله شهید د

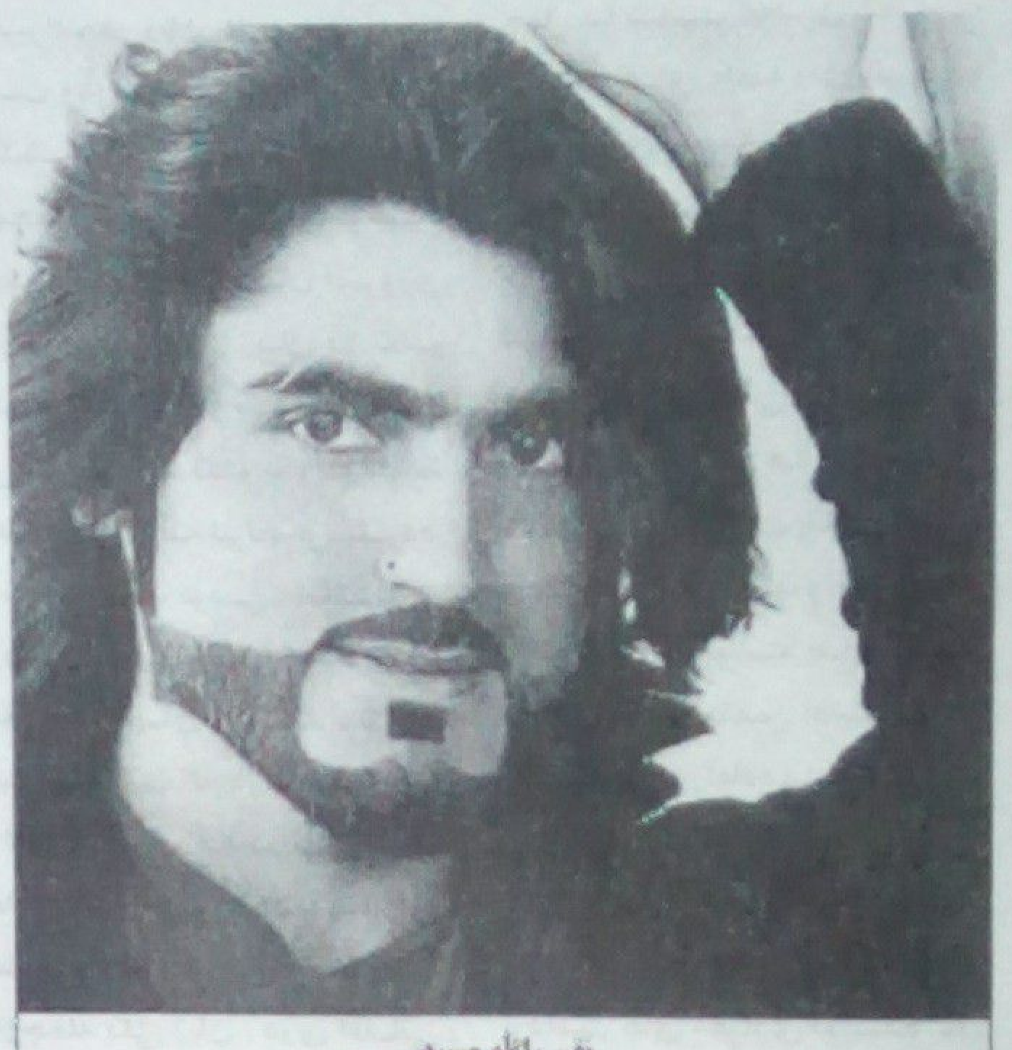
نقیب الله مسید

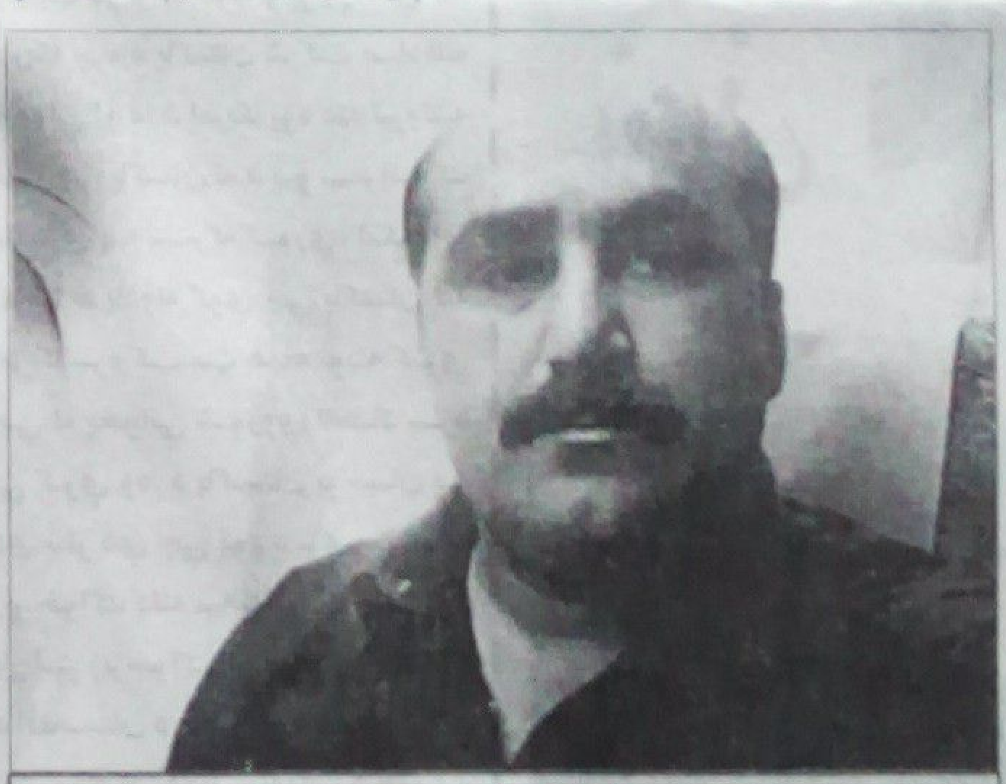
سیف الله خان مندوخېل

کورنۍ دوه تنه هم وو، په دې وخت کې بیا موږ له جهیبا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطیف تاون د پولیس تهانې خط وغوښته چې د نقیب الله شهید مړی راته وسپاري، بیا سیف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقیب کورنۍ د لاس لیک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له یو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال ونیوه، هغوی وویل چې پولیس والا نه راسره رضا

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، خکه چې دا د راوانور ولسوالي وه، ده له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک یې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې وویل چې بس ناسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقیب الله شهید مړی وزیرستان ته وړو او هلته د پولیسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم وویل چې د پولیسو ټیلیفون راغی، د

نقیب خپلوانو ته یې وویل چې د خلکو له منځ څخه ځان وباسئ، ګنې نور تاوان به هم درکوو، چې موږ ناامېده شو، بیا مو له خپلو ملګرو سره دا فیصله وکړه چې اعلان به کوو چې سبا دې په ټول ملک کې لاریونونه وشي او په خصوصي توګه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بیا ناسو ولیدل چې د جنوري په ۱۸ مه نېټه د پاکستان په ټولو لویو ښارونو کې لاریونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، څکه چې هغه وخت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته آفرین وایم ورسره د عوامي نېشنل ګوند د NYO هم د فدا کاکړ تر حده په مرسته راسره وه

د یو شاعر شعر راته په یاد شو چې

د ډار په ښار کې به باغي باغي لهجه عامه کړم

زه به قیصې وکړمه داسې چې قیصه عامه کړم

خبره تر بین المللي رسنیو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار تو وېره ختمه شوه، چې ګلونه ګلونه یې درلوده

په سبا ماسپښین د جمعې له لمانځه وروسته د جنوري پر ۱۹مه نېټه په سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاریون وشو، چې ډېر کې شمېر پښتونو په کې ګډون وکړ او پاکستاني میډیا هم راغلې وه

ماښام د تعزیتي کېمپ لګولو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستاني میډیا زموږ ملاتړ وکړو، خصوصاً جیو نیوز، شاه زیب خانزاده خانګړی راپور جوړ کړ، په دا سناتورشي کېمپ د کرېډ پښتون جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې دندې وګوابل شو، دغه کېمپ په سهراب ګوټ کې د لوېږ لارې تر څنګ په ډېره سوله ییزه طریقه ۱۲ ورځې فعالیت درلود د نقیب شهید پلار محمد خان کاکا به له قبایلي مشرانو سره ناست و او د هرې سیاسي پارټۍ مشران به را تلل او له موږ سره به یې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپینو خلکو وژلې په سختو ټکو وغندل شوې، په رښتیا هم دا یو بل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد ایاز خان جوګېزی صېب د پښتون قامي جرګې کنوېنر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اڅکزي پیغام یې راوړی او دلته یې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل ګوند میا افتخار حسین، سنېټر شاهي سید د فاټا مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ خرڅ مسعود قبیلې ورکړ، لس میلیونه کالداره چنده یې سره را جمع کړه، په دې تحریک کې له موږ سره یو

اردو ویونکی تر ځوان جبران ناصر ملګری و، جبران ناصر وکیل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزیتي کېمپ ته منظور پښتین هم د یو عام ځوان په توګه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې یې وکړې، زما په رومي خل لېدل ورسره وشول، ډېر یې متاثر کړم، د نقیب الله شهید فاتحې ته د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چېرمین ملي مشر محمود خان اڅکزی راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ یې ورکړ، او موږ ته یې داسې وویل چې خپل شخصي کارونه پرېږدئ او ټول په دغه کار پسې ودرېږئ، کور یې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په سترې محکمه سپریم کورټ کې د نقیب شهید کیس داخل شو، د پولیسو د آئي جي په سربراهۍ کې یو تفتیشي ټیم جوړ شو، قانوني کاروايي شروع شوه، د نقیب الله شهید په خلاف ټول الزامونه دروغ شول. راؤانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل ثابت، او غلی شو، سپریم کورټ د نیولو حکم وکړ، خو راؤانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې خایه منظور پښتین بېرته وزیرستان ته لاړ، هلته یې د محسود تحفظ مومنټ په نامه خلک تو ځوانان سره راغونډ کړل، نو ته راغی دلته یې طاقت نور هم سېوا شو، وروسته پښتون ته لاړ، له دې خایه بیخي زیات پښتانه ورسره ملګري شول، چې په همدې سره د پښتون لانګ مارچ پیل او د اسلام اباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلت پیل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنیو له راپور ورکولو څخه لاس واخیست او موږ په همدې وخت کې سوشیل میډیا مجبور شوو، چې تر اوسه پورې ځوانانو پر فیس بوک او ټویټر خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول سیاسي مشران ورغلل، چې اسفندیار ولي خان او محمود خان اڅکزی هم په کې وو، ولس ته یې ډاډ وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار یې د خان وګڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټوېټ چې څومره تعریف یې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو او افغانانو لاریونونه چې موږ ته یې په صحیح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلت د فبروري تر ۹ مې نېټې پورې دوام وکړ، بیا د پاکستان لومړي وزیر شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي د منظور پښتین په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه یې ورسره وکړه چې ستا ټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتین

منظور پښتین پرلت ختم نه کړ؛ بلکې

یوه میاشت یې وځنډ اوه، چې په دا یوه میاشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس به له خانه سره ملګری کړو، څکه چې دوی خو دا کار یوازې د مسعودو او قبایلو لپاره روان کړی و، نو مسعود تحفظ مومنټ په پښتون تحفظ مومنټ بدل شو، موخې نورې هم پراخې شوې، څکه چې پښتانه وایي (د قام ناتار په قام راګرځي) او منظور پښتین لومړۍ چیغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه. صلح شېراني درازنده استقبالیه جلسه د مارچ په نهمه نېټه د ژوب ولسوالي پراخه جلسه، په سبا یې په کلا سیف الله کې لویه جلسه او هم په دغه ورځ د پشین ولسوالي په خانوزي ښار کې جلسه، په ۱۱مه نېټه د جنوبي پښتونخوا ستر مرکزي ښار کوټه کې لویه جلسه او د راولپنډۍ میاشتې یعنې د اپرېل پر ۸مه نېټه د لوی افغانستان د ژمي په پایتخت پېښور کې یوه لویه جلسه کېږي، د پاکستان په تاریخ کې په لومړي ځل په ۵۳ ښارونو کې په یوه ورځ لاریونونه او احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه چې د پاکستان حکومت دې د پښتون تحفظ مومنټ نیول شوي کارکوونکي نه نګوي، لکه سردار عارف وزیر، ډاکټر شفیع مسعود او صادق اڅکزی دي

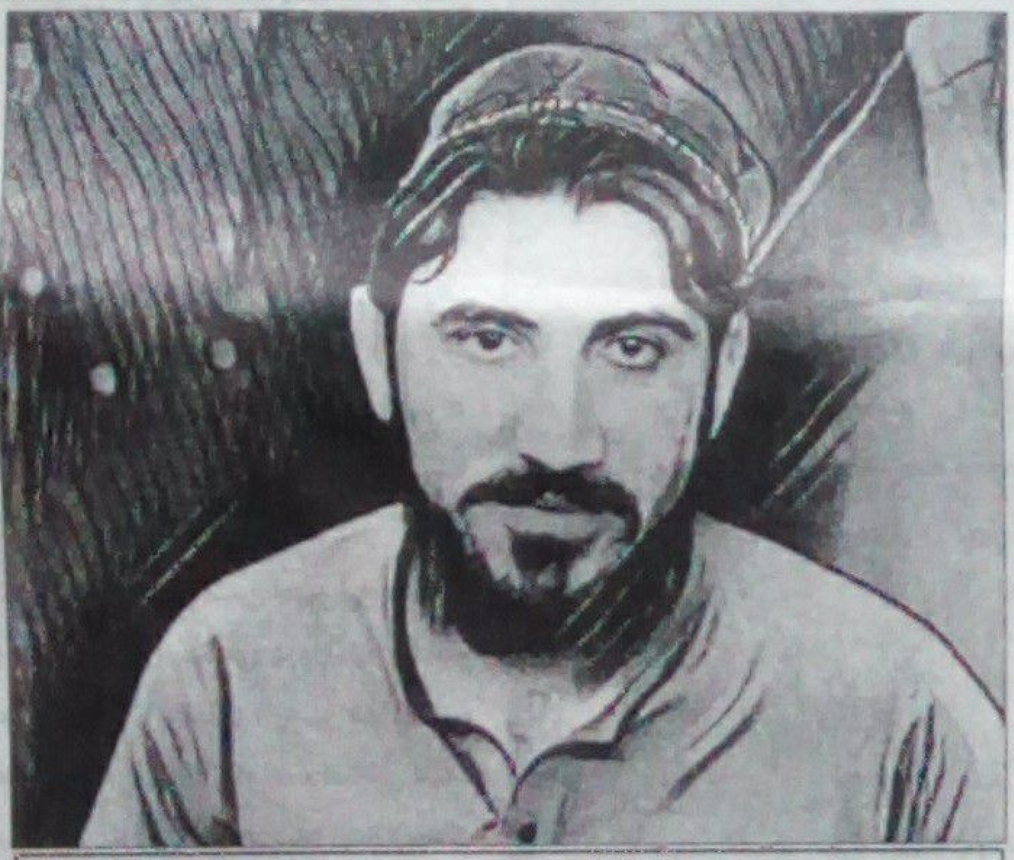
منظور پښتین

خوشې کړي، همدارنګه د ژوب، کلا سیف الله او کوټې د ګډونکي جلسې کټ شوي غیر قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحریک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له پوهې څخه کار وانه خیست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په نړیواله کچه نور هم پاتې راشي، دا خبره خو تر لمر سپینه ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې بریالیتوب همېشه د مظلوم وي، نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم یو

زموږ د تحریک یوه بله مهمه برخه

د پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې ډېره اسماعیل خان څانګې په پښتون لانګ مارچ کښې ډېر ښه رول وو، د ملګري شوکت عزیز وزیر ترانه «دا څنګه ازادي ده» باندې پښتون پرلت ته یو نوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي

موږ پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې ته افرین وایو

د نقیب شهید ذاتي ژوند:

نقیب الله د منځنۍ پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزیرستان مکین اوسېدونکی و، په قام مسید (مسعود) و، د پلار نوم یې محمد خان مسید دی. یو بل ورور چې تر نقیب الله مشر، فرید الله نومېږي او په عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقیب الله خپلې مور کې نسیم الله پللو، د نقیب الله واده شوی و، دوې لوڼې او یو زوی هم لري، نقیب الله ډېر امن خوښونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې یې د نوو جامو، انځورونو، مېنو ځوانانو انځورګرۍ سره ډېره مینه درلوده، فیس بوک یې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز لري، دلته په کراچۍ کې له تېرو اتو کلونو راهیسې په مزدورۍ بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، یو ورځ یې ډېرې قیصې راته وکړې د کاروبار په اړوند یې راته وویل چې نقیب الله خوږ سړی و، پلار یې ویل چې نقیب الله مې ډېر نه ننګولو، چې څه یې راوړ مابه ورته وویل صحیح ده، یا یې یوه ورځ راته وویل

چې لالکه زه به د کېږدو دکان راوباسم په مزدورۍ کې بچت نشته بیا څه پیسې ما ورکړې او څه بیا فرید الله ورته رالیږلي وې، دوکان یې خلاص کړ، میاشت یې نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل، له ځان سره یې بوړ او مړی یې د نورو په اورو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغلی قبایلي مشر او غیرتي پښتون دی، بلکل لکه د مشال خان او ملالې یوسفزۍ پلارونه الله دې دټولو لر او بر پښتنو په سیمه کې سوله راولي

نوټ: دغه لیکنه په نننۍ افغانستان اوونیزې کې هم چاپ شوې ده

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالیو صندوق دی... !

ترکي دولت سید ته د ښوونې او روزنې په وزارت کې د استاذ منصب ورکړ مصاحبین یې وایي «سید مُجرد و، عفیف النفسه و، لمونځ ګذاره و، او تل به په اودسه ګرځېده، لږ خوب یې کاوه، په ورځ کې یې یوازې یو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه یې درلوده او په استدلال به یې خبرې کولې» خو د نورو دولتي حسودو او بخیلو اراکینو د منفي تبلیغ له کبله یې یو ډول نظر بند ژوند کولو کوم وخت، چې د ایران پاچا ناصر الدین شاه د سید یوه زړه کوونکي میرزای کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سید

موقعیت په ترکیه کې نور هم ورپسې کړکېچن شو او ژوند یې دیو بندي په شان تېرېده هغه وو، چې د ۱۲۷۶ ل /۱۸۹۷ ز کلونو ترمنځ د کب میاشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د سرطان د مرض له کبله یې ځان حق ته وسپاره، لیکن یو شمېر خلکو عقیده لرله، چې سید ته یې زهر ورکړل او شهید یې کړ او د ترکیې داستانبول د مشایخو په جرګه کې خاورو ته وسپارل شو اروا یې دې تل ښاده اوښاده وي او لوی الله دې بخپلو پیروانو کې وشمیري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ ل کال د تلې میاشتې پر اتلسمه د سید مړی له ترکیې څخه خپل ګران وطن

افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره یې د کابل په پوهنتون کې خاوروته وسپاره. محمود خان طرزي په خپل کتاب کې لیکي «علامه سید جمال الدین افغان د عرفان یو کان یا معدن و، هغه اووه میاشتې، چې ما له سید سره تېرې کړې داویاوو کلونو سیاحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ ګران محمود خان و، چې شهزاده امان الله خان ته یې د سید افکار تشریح کړل او غازي امان الله خان یې دې ته وهڅاوه چې تېرې ګوونکي انګریز ته برېښه توره په لاس ورکړي او د

خپل هېواد سیاسي آزادي ورته واخلي، نوځکه دا وېلای شو چې د تاریخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال ګټونکي اعلیحضرت غازي امیر امان الله خان دواړه د سید شاګردان او په ۱۹۱۹ ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سیدجمال الدین افغان دتفکر ژوندیځ او په واقعیت کې د ملي مبارز سید جمال د دوو شاګردانو تبلیغاتي مبارزې په پایله کې په لاس راغلې ده.

دعلامه سیدجمال الدین افغان په اړه له پاڅو واقعیتونو څخه دا ښکاري چې

هغه دافغانستان د ډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سیاسي او وياړنو شخصیتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي

او خپل ګران هېواد افغانستان او خلکو ته یې ستروياړونه په برخه کړي او نه یوازې یې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دخپلواکګرو، ښکیلاکګرو، نیواکګرو او استعمارګرو ګروخواګونو پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزیتو خپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې یې دخلکو دوېښولو او پوهولو لپاره رښتینې خدمتونه

سرته ورسول چې خلک پرې تل ویاړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکیې څخه دعلامه سیدجمال الدین افغان دجنازې د راوړلو

پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه به ویلي دي

بې حسابه خاځکې توې په بحروبرشي

نه تکونو کروړونو یو ګوهر شي

مېندې راوړي ډېر زامن ډېر اولادونه

یو پاتوه یې افلاطون او سکندر شي

ډېر پوهان ورته سرټيټ په شاګردۍ کړي

ډېر شاهان یې په تعظیم مخې ته ورشي

هې نوم هې نشان یې شي په برخه

چې لوی فخر دملت اوخپل تبرشي

دختيځې نړۍ نابغه او دعمل او نظر اسلامي فیلسوف علامه سید جمال الدین افغان په دې نړۍ کې داستعماري واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت یوبل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکيلاکګرو، زبیښاکګرو، نیواکګرو او استعمارګرو څواکونو دافغانستان دحماسه زېږوونکې او هستوونکې هېواد دوېښتینو خدمتګارانو او واقعي بچیانو دېښو غوږخولو او بدنامولو لپاره نه راز راز شــــومو توطیــــو او پاروونکو تبلیغاتي وسیلو څخه تل کار اخیستی دی او تل به یې یاد دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب ، تاریخ او فولکلور

پر تورې کرښې، سپینې خبرې

دوهمه او وروستۍ برخه

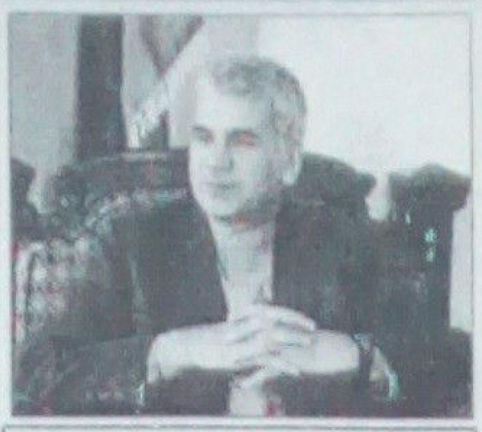

پوهاند اسماعیل یون

له بن څخه یوه نیمه پېړۍ، دمخه لا انګرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان یرغل کوي، نو ځکه خو د هند وایسرای (جان لارېنس)، د دې شوتیا په اړه، چې روسیه به پر افغانستان یرغل کوي، ځان به هند ته رسوي، ویلي وو: «(پرېږدئ) چې هغوی لوی ګامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسین او اکسوس تر منځ ولوېږي، پرېږدئ چې دوی خپله لاره ووهي، دسختو هېوادونو پر لور، هغه هېوادونه چې متعصب او زړور نفوس لري، څېرنه چې په هر میل کې یوه نه ماتېدونکې مخکه راځي، دوی مجبور دي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر ځواک له لاسه ورکړي، بیا به له ستړیو پیاده وو، مالو سپرو او له عیبونو ډک توپچي نظام سره څنګه هند ونیسي؟»

امریکایان، چې دلته په پیل کې په ډېر غرور راغلل اوس په څنګه کې نښتي دي. د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د ماتې امکان یې ډېر دی

لیکوال د نورو لیکوالو په شان «افغانستان د امپراتوریو هدیره» ګڼلې ده.

ډیورنډ کرښه: لیکوال په خپل اثر کې ګڼ شمېر داسې دلایل راوړي (چې د هغو له هر اړخیز تحلیل وروسته سړی دې نتیجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او یا هم د امیر د ناجوړتیا په حالت کې پرې لاسلیک شوې ده، لاسلیک هم پر بل کاغذ شوی او اصلي متن امیر ته نه دی وړاندې شوی، تیمور ډیورنډ او امیر عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکښې لفظ سره سم متن باید په همدې ژبه ترتیب شوی وای، خو ډیورنډ امیر ته یوازې انګرېزي متن ښکاره کړی، چې امیر پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امیر سره د ژباړن او درېیمګړي په توګه څوک موجود و، یوازینی کس چې د پردې تر شا ناست و او یادښتونه یې اخیستل، هغه هم میر سلطان محمد خان و، چې په څته پنجابي او وېل کېږي چې د انګرېزانو جاسوس هم و. لیکوال د ډیورنډ د هوکړه لیک په برخه کې د درېیو کسانو رول ډېر مهم ګڼي، (چې یو انګرېز جاسوس (سالټرېس) بل تیمور ډیورنډ او درېیم ډاکټر (هیملټون) چې ټول انګرېزان وو. لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي (چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و. هره دوېمه خبره یې بده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت لپاره په کور دننه ورځ وړې سرداري ځنځي کړي، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، څنګه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پردیو ته ورښي. همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه لیک وروسته حالت: لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هیڅکله هم د پولو د تثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په حضور درلود. تر بیا تر نه پورې هیڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له (۱۸۹۳م) کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو ځله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او یوازې د برتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ یا اغېزې موقته ساحه په ګوته کوي

سر ویلیم کېر فراسر ټاېلر وایي: «دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او تګلارې له مخې بې منطقه ښکاري»

لویس دوپرې وایي: «دا د یوې مصنوعي کرښې تر ټولو نه اخور دی چې یوه کلتوري سیمه سره بېلوي»

د برتانیا د کورنیو چارو پخوانی وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر (هربرټ اسکویټ) وایي: «دا قوانین ټول نړیوال اصول، نړیوال عدالت او ټول مفهوم تر پښو لاندې کوي»

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني چا ورته غاړه نه ده اېښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی. کله چې پاکستان د یوه نوي دولت په توګه ظهور کاوه، نو هغه یوه اوونۍ دمخه افغانستان برتانوي هند ته په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې ووېل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برتانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره باید د ټولپوښتنې خانګړی صندوق

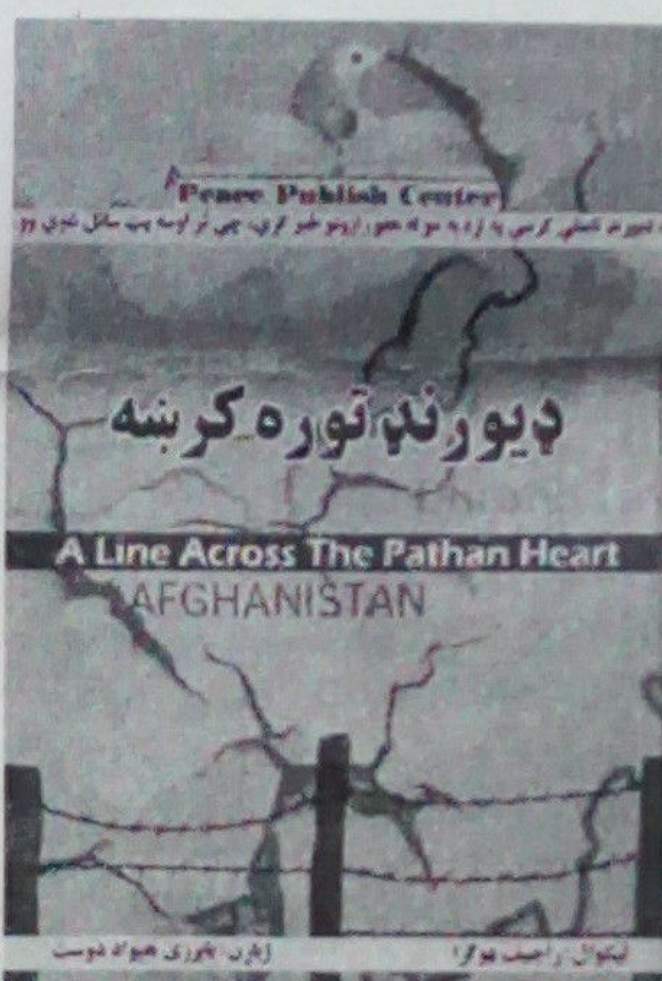

دي تړون او ترې وروسته پولو اسنادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برتانوي هند سره د دې ځمکو د الحاق مسئله. ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، دبهرنیو چارو وزیرانو، ځینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې تثبیت شوې او همدې انګرېزانو په کې

کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هیڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماتانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه انګرېزانو ووېل چې پاکستان د برتانیا ځایناستی دی، افغانانو ورته ووېل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه راجلا شوی، خو که ستاسو ځایناستی وي، نو باید هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پورونه هم پرې کړي، اوس خو د برتانیا پورونه هندوستان پرې کړي، نه پاکستان. افغانستان په ملګرو ملتونو کې د پاکستان د غړیتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملګرو ملتونو په پیل کې ځکه د پاکستان غړیتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان ته یې ووېل چې تاسو د یوه نوي دولت په توګه غړیتوب تر لاسه کولای شئ، خو نه د کوم بل دولت د وارث په توګه. نو څوک چې د یو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث وشي؟ لیکوال وایي چې د افغانانو له فعالې ډیپلوماسۍ سره سره بیا هم د پښتنو برخلیک د پاکستان لاس ته پرېوت. دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې ګرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کایرو، حاجي میرزا، لیاقت علي خان، د برتانیا حکومت او نور...

د ډیورنډ عمري حل لارې: لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسیره پیل کړی او پر یوه هدف او هیله یې ډېر یې پای ته رسولی دی. لیکوال د یوې نتیجې په توګه وایي چې د افغان عمري د دومره اوږدوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لویې لوبې ډګر نه وای، په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکایانو یرغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګڼ شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راګیله کېدل. دی وایي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د ځمکنیوالۍ سرانېزې درلوده، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتنو کړي، هیڅ یرغلګر نه دي ترسره کړي. لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکنیوالۍ شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې یې لاندې کړې دي. بیا وایي «تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکنۍ پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي. دی د پېړو په اوږدو کې (آمو او اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي. دی په دې برخه کې د برتانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برتانوي جنرال سرجیمز کوټران چې ویلي وو: «رموز د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د نیولو جرئت هم نه شي کولای.» لیکوال وایي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي. دی په دې نظر دی چې نړیوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زبرځواکونو په توګه راڅرګندېږي لیکوال په دې خبره هم حواشیني ښکاره کوي چې د پښتنو په باب په خپله د دوی له خوا ډېر کم آثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بېرته له منځه تللي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم آثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو دګټو انځورونه کوي راجیف دوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تېروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو ستراتېژیک ملګري په سترګه ګوري. لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کټ مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره یې کړې وه د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زبرځواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی. لیکوال د افغانستان د حقوقي دعوې لپاره ټول مستدل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې ټولو دلایلو پر بنا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده ، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظریه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه ها ی متفاوت نیزبوجود آمده است ، درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند ، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشند که ازجمله یکی زبان (دری افغانی)

میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است ، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری ، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام (دری افغانی) تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد ، دربن کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقابون معرفی میدارند زبان دری را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتألید تا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح آکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان قرار داد ، در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارس زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی یا پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمرزی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

د پښتو قاموس څرنګوالی

دریمه او وروستۍ برخه

عبدالکریم (رحیمي)

دلته مصدر ښودل شوی چې لازم فعلونه نري، اخیستل کېږي، خو زماني فعلونه یې له متعدي فعلونه سره ښودلي چې مصدر یې تضمینول دي

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له یو مصدر څخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه خانګړې قاعده نري او د قاموس په لومړیو پاڼو کې د ګرامر په برخه کې تشریح شي، بیا یې په قاموس کې یوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او یوازې له هغو مصدرونو سره دې اخیستل شوي فعلونه ولیکل شي چې ورڅخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې یوازې دا دې حالته لیکل شوي حال دا چې له یو مصدر څخه د نورو زمانو فعلونه هم اخیستل کېږي لکه

ړدې تېره - کړنګولی یې دی،
لړې تېره - کړنګولی یې و،
تېره روانه - کړنګاوه یې،
راتلونکې روانه - کړنګوي به یې،
ړدې راتلونکې - کړنګولی به یې،

وي. دریم ولې له ځینو سره لیکل شوي او له ځینو سره نه؟ که د دوی لیکل اړین بلل کېږي، نو بیا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په یوه لیکه کې لیکل شوي وای د دې پر ځای چې د پاڼې دري لیکې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې ته ورته له یو مصدر څخه فاعلي یا مفعولي اخیستل شوی نوم یا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کرباپول مص مت ته په همانېزه کلیمو دوې لیکې ډکې شوې او بیا بل ځای کرباپوونکی فا، نر، م په همانېزه کلیمو مانا شوی دا کېدای شوای له کرباپول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول یوازې له ګرامري خانګړتیاوو سره یې لیکل شوی وای لکه

کرباپول مص مت
۱. اړول، محتاجول
۲. ځنډول
۳. پېکاره کول کرباپوونکی فا، نر، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او نیوکې آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره چې پښتو ژبې ته زیانمنې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، ما به ګټور ورته ویلي وای. خو دغه قاموس خوارلس ژېړهانو لیکلی چې راز راز علمي رتبې لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ ته څوا څېړو شوي. دغو ژېړهانو به خپل څومره سرکاري یا رسمي وخت د دې پر لیکلو تېر کړی وي او څومره تنخواوې به یې اخیستې وي، خو سوه چاینکې چای او څومره پتاسې به یې چیچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې له هر راز غلطیو څخه ډک یو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یو نیمګړي ځای دایرةالمعارف سربېره، د پښتو ژبې دګړدودونو او بېلابېلو ژبو همانېزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لا کمزورولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخیستونکي یې نه یوازې سړی، بلکې سرګردان هم شي. هیله ده چې سوي پښتو تشریحي قاموس دغې ستونزې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هسکې او ټیټې لرې او تر دې مهاله هڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي نفوس په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دی نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړی او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلې دي. دغې کتګورۍ حاکمانو د ښځو حقونو ته د رناوي څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼی، خو د دې پر عکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا خوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په چوړلتیه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژني او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ د مشرانو او رژیمونو له خوا د افغانستان په سیاسي بهیر او په ځانګړې توګه لویو جرګو کې د مېرمنو د سمبولیک استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوی ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دود ګرځولی چې په دې لیکنه کې به یې یادونه وشي.

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان دواکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمنې ملکې ثریا په ګډون یو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

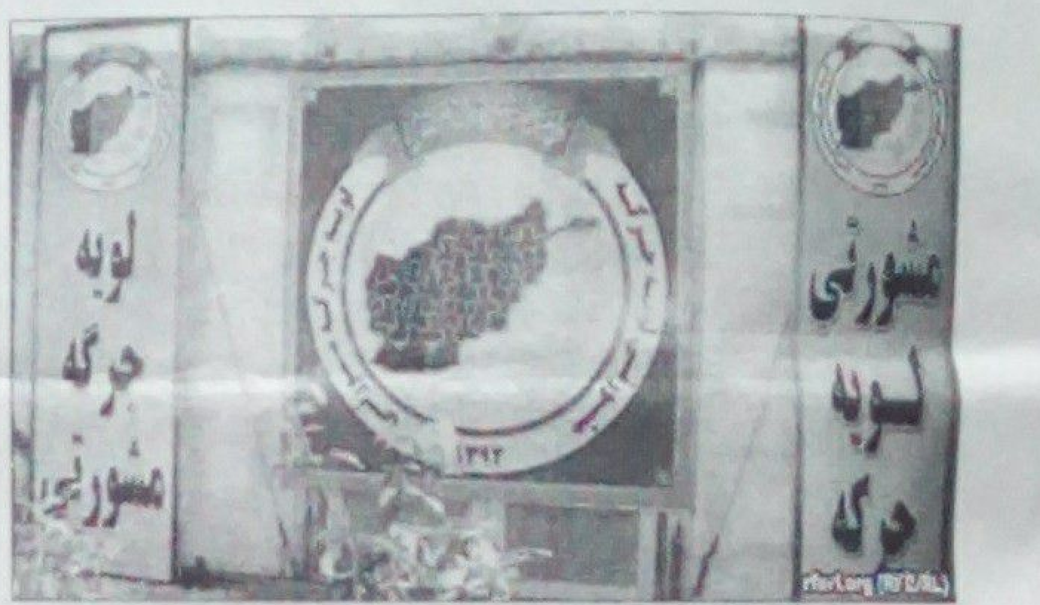

د محمد ظاهرشاه د وخت لویه جرګه: په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمنې وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر

بنسټ ټاکل ګډون کړی و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۴ یې د انتصابي غړو له جملې څخه وې.

د محمد داود خان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړني جمهور رییس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داود خان یې د جمهور رییس په توګه تایید کړ.

د ببرک کارمل او نجیب الله د وخت لویې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د آغلې ثریا پرلیکا په وینا په یادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله باید وویل شي چې آغلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې: د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د ننه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو ګډون اندازه صفر وه. همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هراړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور ته یې په خپلو فعالیتونو کې هیڅ ډول ځای نه و، ورکړی کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د ارواښاد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د ځینو ډلو واکمنې پیل شوه نو ورسره سم په کابل او ځینو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو حېلمنځي کورنیو جګړو روږ و بیو، چې بیا هم ښځینه وونه د هېواد په سیاسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په روانو چارو کې یې د حضور او پرمختګ مخه ډب شوه. طالبانو هم په خپلو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هیڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنې په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه یوازې دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، ښوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په سیستماتیک او رسمي ډول ختم کړ.

د حامد کرزي د وخت لویې جرګې:

له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شویو او لویو جرګو په بهیرونو کې د ښځینه وو ګډون په دې ډول دی

۱ بیړنۍ لویه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمریز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځینه غړو شمېر یې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کمېسیون کې ۵ ښځو غړیتوب درلود، د جرګې مشر ښاغلی محمد اسماعیل قاسمیار غوره شو او آغلې سیما ثمر یې د لومړۍ مرستیالې په توګه وټاکل شوه

۲ د اساسي قانون لویه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول

۳ د افغانستان او پاکستان ترمنځ د امن سیمه ییزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه. له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړي وو، چې ۳۰۰ غړې یې ښځینه وې

۵ عنعنوي لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړې یې ښځینه وې

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په ځینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه

۱ په بیړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۴ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضايي چارو په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دایمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال ګذشته، لیکنه/ د افغانستان د رسنیو مرکز

۲ د افغانستان د احصایې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور

۳ افغان، بکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه،

۴ د ښځو چارو وزارت، بریښنا پاڼه،

۵ د ملګرو ملتونو د یونیفیم راپور

۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

په لغمان کې په نوي رنګ دوديزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د وري په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو

ترڅنګ، د مشاعرې دریځ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و. د مینه والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا پسې زيات کړی. و له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه. د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مظلومیار، په علمي او ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ مالي سلاکار لعل پاچاه ازمون، دمهترلام ښاروال لطیف الله الکوزي، ګڼ شمېر چارواکي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مینه وال د مشاعرې برخه وال وو عونډې ته د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رییس فیضان الله پټان وویل، چې سږنۍ مشاعره له نورو څخه له جلا خونده برخمنه څکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مینه والو شمېر ډېر دی او هم به په کیفي لحاظ هنري ماښام وي. ده پر ټولنو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې دې د احساساتو پر ځای هېرت ته لومړیتوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد. ده وویل چې دا او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مینه والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روښنیا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره ښې وسیلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذبن الدین حقبار ووایه وریې، د پردې تر شا د ترمې موسیقۍ په بدرګه، ګڼ شاعران سټیج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د دکلمې او ترنم په ډول پرله پسې ووړاندې کړل د مشاعرې په بله خنده کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړي ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې رابښکاره کېدل که څوک به له مشاعرې راښهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام اړولی شو په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له لورې د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمايي وستایله مشاعره تر ماښوتنه وغزېده شاعرانو اشعار وییل، ترنمونه یې کول او ناستو مینه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه ،چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړي پاچا خان پر سټیج رابښکاره شو، د مینه والو چکچکې شوې او د بزم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګېې محلي سندرې وویلې او د طبلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنوربابا او حیاخان استاد شعرونو ته ساډګانې ورکړې د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل ،خو مېلمنو او کوربنو له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي سمسور لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دوديزه مشاعره ده ،چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لورې، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دوديزو میلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیرونه دا دي. چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکاري او هنري ځانګړې دی.

نظر افغان

د هالیوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکايي ستورې کتي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورې، سره یوه اوونۍ د یونان په لیسوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده. همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي. هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کله مننویه یم چې له دې افیزناکو ښځو سره د آشنایي او ګډ کار تجربه ولرم. دې وویل دغه ښځې چې په بیلابیلو پروژو کې یې ورسره همکارۍ کړې، پرې ډېرې ګرانې دي. هولمز لیکلي: «د هغوی د مقاومت څواک ستیز او الهام بښوونکی دی. دغې امریکايي هنرمندې پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې د سورې انځورونه هم خپاره کړي دي ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د تام ګرور د واده ثمره ده رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي. په یوه خپور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشۍ په یوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ښتوي.دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له ګڼې ګوڼې ډکو کمپونو ته د ننوتو او هلته د فلم ښتولو اجازه نه لري. همدا اوس د یونان په جنوب کې پرتو ټاپوزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نوریې داسې ماشومان دي چې ډېر شمېر یې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي له ځینو سره یې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

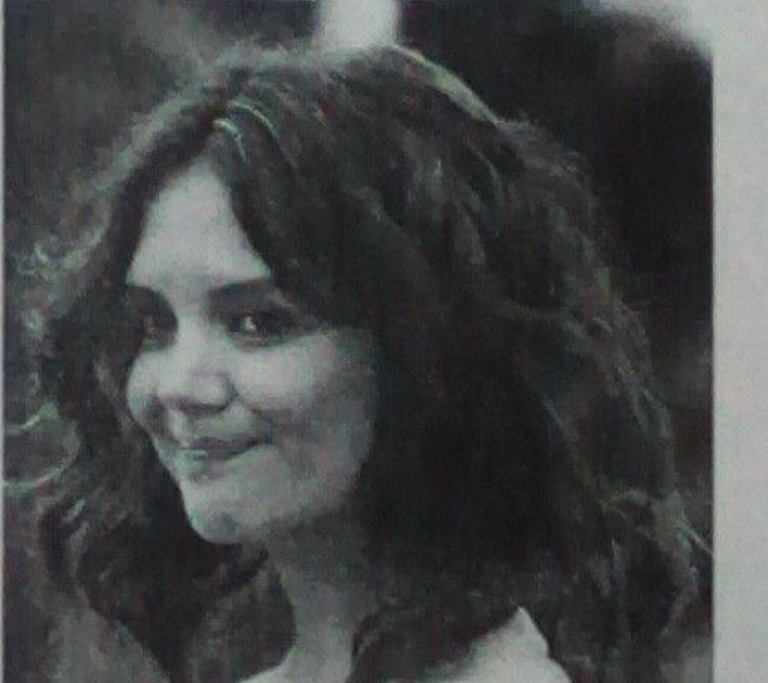

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

ددې پاڼې چلوونکی: صفي الله مایار

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې دنګره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې

د پړی، له نورو ټولو لیګونو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله اته لوبغاړي لري، شل اوورونه به يې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي، په یو وایډ بوه منډه، خو په دویم وایډ

شي. حمید حسن وسیبو ته ووېل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د ښپږیزې لیګ او د افغانستان پریمیر لیګ سیالیو ته پاتې شوي

«Last man stand» یعني وروستي لوبغاړي لوبېږي. نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه يې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي. ددغه لیګ اصول او قوانین به

توپ به دري منډې حسابېږي، همدا ډول که په وروستي توپ شپږه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي. په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم توپوهنه کولای

دي. د یادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي. خو ټاکل شوې چې په افغانستان کې به يې لومړی سیالی د ژمنلونکي جوب میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډېویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر آباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د اې بي ډیویلیئرز ستري وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړۍ توپوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرسټو او ډیوېډ وارنر په زړه پورې لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلیزې ووهلې او سیالي لوبډلې ته يې په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دویم اور په لومړي توپ یې دویمه وېکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټرېک میس کړ. ډیویلیئرز چې په نړیواله کچه منونکی توپوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږیزه ووهي، خو بولډ اوټ

شو او په درېیم ځل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې

سره یې په ۴ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې. بو لوبغاړی یې رن اوټ کړ او بل یې سټمپ شو. د بنګلور لوبډلې د ستر هدف پسې ولو په ځواب کې د

ټولو لوبغاړو په سوځېدلو یوازې ۱۱۳ منډې جوړې کړې. د دوی

له خوا زیاتې ۳۷ منډې ګرانډهومې جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په څپلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه وېکټه اخیستلو بریالی نه شو، خو نوموړی

یو لوبغاړی رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جوني بیرسټو ونومول شو.

نوموړی د ۷ شپږیزو او ۱۲ څلوریزو په مرسته ۱۱۲ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یوازې د بیرسټو منډې هم ښپږې نشوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اچوونکي راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلېډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دویم وار له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی. د اډلېډ سټرایکرز لوبډلې پر خپله ټوېټر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو اخیستلو ویډیو خپره

۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړی دی. راشد خان په ۱۷-۲۰۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او

کړې او ویلي یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸-

خپلې لوبډلې او مینوالو ته يې مبارکي ویلې. نوموړي کابل

خوښ یم چې بیا د بیګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم. ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د نوموړي په مرسته د ۲۰۱۷-۱۸ بیګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه. نوموړي په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې نوموړي بو وار بیا له یادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړه. خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې

په ۲۰۱۸-۱۹ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټله. نوموړي د خپلې لوبډلې په ګټه د آلراونډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو. پر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب ځدران او قیس احمد هم

ولوبېدل. مجیب د برېزبن هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې ښه وځلېدل.

د پوښل خبر له مخې

د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سرایزرز حیدراباد او راجستان رائلز

لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سرایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالي لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سرایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړي راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په څپلو څلورو اوورونو کې یوازې ۲۴ منډې ورکړې او د جوس بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري. نوموړي بټلر ته ټول لس توپونه اچولي، ۳ یې تش منډې جوړې کړې، خو څلور ځلې یې سوځولی دی په یاده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توپوهنه وکړه. چې د سنجي سمسون او لوبډلمشر اجنکې رهاڼې په مرسته یې په ټاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو

په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې. سنجي سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلیزه ووهله. په ځواب کې د ډیوېډ وارنر او جوني بیرسټو برق رفتار توپوهنې سرایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ. خو په وروستیو کې چې لوبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږیزه ووهله چې لوبډلې ته یې یو اوږ وړاندې بریا ورکړه. نوموړي په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړي هم ونومول شو. تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړي چې یوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او ویره کموي

حیات الله حلیم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه موثره او له اهمیته ډکه وقایه ده چې په ورسا ډول د انسان روحي او جسمي سلامتیا برابري تامینوي. نو به همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران ښه وځلېږي هر هېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او ځان په ګټه ښه تمرین وکړي او بیا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي، ځکه ورزشي سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړ ملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري. ځکه (آنلاین) د رسنیو له لارې خپرېږي او په میلیونونو کسان یې تماشا کوي. ګټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېر تمرین ته هڅول کېږي. خو په حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړی د بدني دفاع کېدو، بیا روغتیا، روحي او ذهني تسکین. دوهم په ملي او نړیوالو ورزشي سیالیو کې د ګټون او جوټ ځلېدو موخه ترسره کېږي. موږ د ورزش دغې جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له تکړه ترینر او مربي ښاغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسو پام یې لوستلو ته را اړوو: ښاغلي صابر په وینا څو هېوادونو له

یو بل سره د جګړې په ډګر کې د نورو په څرګه زورآزمایي کوله چې په دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، بیا به هم یکیلې خواوې یو بل ته نه تسلیمېدلې. خو د زمانې په تېرېدو سره به ځینو معرکو کې خبره ددواړو لورو ترمنځ ددوو کسانو تر منځ په تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو خواوو لښکرې آرامې یوې او بلې خواته ودرېدې او دوو کسانو چې یو به له یوې او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالۍ ډګر ته را ووتل او هر لوری به چې مغلوب شو، نو د معرکې مغلوب به هم ګڼل کېده. د زمانې په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیوډلو تیت په اقتضاء د خوځنو سیالیو ته چې کښت مټ د همغو رزمي سیالیو په میراث له اهمیت څخه برخمن او په همغه اندازه به استقبالېده پرېښود چې اوس هغه روایت په ملي او نړیواله کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیو ته خپل ځای

پرېښود. دا سیالۍ نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بخپله د ورزشکار د بدن سلامتیا برابرې تامین وي. ښاغلي (صابر) ووېل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره ځینو خلکو ته د منلو وړ نه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوي څېړنې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اوونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه تر دېرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي نه په زړه پورې

آرام او ژور خوب کولای شي. د طارق وساده چې ورزش ډېر زر د رسېدونکي بوډاتوب مخه نیسي او د ناخاپي مرګ مخنیوی هم کوي، ځکه هرڅومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن ته د ژوند رمز او قوي ساتي چې د میکروبونو زور نه پرې رسېږي. نو ځکه چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي. ورزش هډوکي مضبوطوي او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فزیکي ماتېدو ښکار هم نه کېږي هغه

په هډوکو منضلونو او عضلاتو د سپورت د لا اغېز مثبت په اړه ووېل

په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی. کوم ستونزې چې په عضلو او هډوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یو منظم مهالوېش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا ته مونږ هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په ښه توګه مخ ته وړي.

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي. په اوونۍ کې د دریو ورځو لپاره ۴۵ دقیقې په پیو مزل کول د زړه کبې او ښه فکر کولو سبب کېږي. څېړنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړ فکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیر لري، ځکه د مغزي تمرکز ترڅنګه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي. د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره او منظم تمرین

کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د سوماني احساس ورسره نه وي، ځکه په بدن کې یې نومړه غښتلتوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بېمګړتیاوې برې کنټرول کړي ورزش

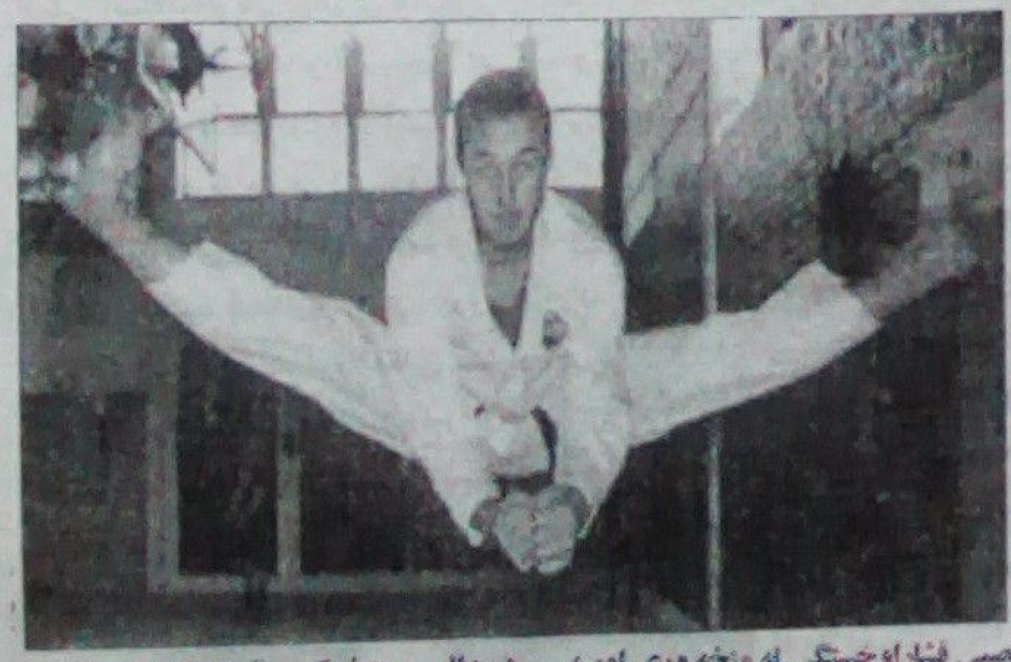

عصبي فشار او خستګي له منځه وړي او په کلکه ددې سبب کېږي، چې وېره له منځه یوسي. په دغه حالت کې، بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې، د آسودګۍ سبب کېږي. او بدني فعالیت نېپاره یې بله فایده دا ده چې خوراکي رژیم برابروي. ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې ووېل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري. د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور

زیاتوالی، له آزادۍ څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی، د حافظې قوي کېدل، د ښه یې توکو په وړاندې د ځان ساتلو توان، د تکس او آرامتیا

ډېروالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خلاقیت ذهنیت، پر نورو د ښه تګې لوېدل همدارنګه د پوټنیسو کنو ترڅنګ یو ښه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل نوم د سرلوړۍ او همدارنګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټون او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړۍ سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم خپلوي. د صابر په وینا یوازینی څه چې هېڅکله نه پېښېږي او له جانبي عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو گمارلي

په ټولیز ډول په کابل او ولایتونوکې داداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹، کسان د دولت په بېلابېلو اداروکې پر دندو گمارلي دي.

د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو دخپلواک کمېسیون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون ددغه کمېسیون دکنفرانسونو په تالار کې د یوې غونډې په ترڅ کې خبریالانو ته وویل د اداري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون هڅه کړې چې په دولتي اداروکې داسې خواک دگمارنې په برخه کې پوهه ، وړتیا، رښتینولي اوموخه په پام کې ونیسي دغو هڅو پرکمېسیون دخلکو باور اواصالت لوړ کړی او دیوکراسي له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي.

په ۱۳۹۷ لمریز کال کې په ټولیزه ډول په مرکز اوولایتونو کې ۵۲۷ تنه په لوړ رتبه لومړیو او دریمو بستونوکې ۲۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې مدیریتي دریمو اوڅلورمو بستونوکې اوودې ترڅنگ د ملکي بستونه ، په مرکز اوولایتونو کې د ۱۲۵۵۱ کسانو لپاره او په اوومو اواتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو گمارل شوي ، چې ټول شمېر یې ۳۰۴۹۹، تنو ته رسېږي.

ده څرگنده کړه اصلاحات یوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دوامدار هڅو اوکارونه اړتیا لري داهڅې دیوې شپې، یوې اوونۍ ،یوې میاشتې اویوه کال لپاره نه دي ،بلکې کلونه کلونه زیار او فعالیت غواړي په هره کچه چې یوه ټولنه پرمختگ کوي په هماغه کچه پیچلې غوښتنې او اړتیاوې پیدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتیا او دوام مهم دی عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادته پرمختگ وربه برخه کړي چې له شرایطو سره ځان برابر کړي، نو په دریو اړخونو باندې دغه کمېسیون تمرکز کړی و لومړی اړخ: د اداري فرهنگ بدلون و، چې له فرد محور څخه ښاري محور اوخدمتونو په پام کې نیولو سره خپل فعالیتونه عیار کړي تېرکال لومړی خپله په کمېسیون کې هلې ځلې وشوې ،چې دغه اداره په یوه خدمت گذاره اداره واړول شي اوودې ترڅنگ دوظیفوي اړتیاوو په پام کې نیولو سره خدمات وړاندې کړي

دغه کمېسیون هڅه اوهاند کوي چې دا فرهنگ نورو ادارو ته هم ولېږدوي ،چې تلپاتې اونهادینه شي

ده د الکترونیکي گومارنې په اړه څرگنده کړه دا داري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون په دولتي ادارو کې دملکي اصلاحاتو په برخه کې د یوه قانوني سسټم په توگه ، دالکترونیکي گومارنې په برخه کې لوی گام پورته کړی دی دغه کار دگمارنې په بهیر کې دانساني لاسوهنې اوسرغړونې دکموالي او د روڼتیا د رامنځ ته کېدو لامل شوی اوپه پایله کې دوضعیت د ښه والي سبب کېږي دبېلگې په ډول لوړ رتبه لومړي اودویم بستونه دالکترونیک سیستم له لارې آزادې سیالۍ ته وړاندې کېږي په لومړي قدم کې غوښتونکي دخوښې وړ بست کودسیستم ته ورکوي اوپه اتومات ډول د بست سرلیک د اړوندې اداري نوم ،دبست موقعیت سیستم ته داخلېږي او دندکرې د معلوماتو ،لوړو زده کړو ،کاري تجربې، وړتیا او دریفرلونو دلېست وار زارسېرې دارېنا وړ سندونه لکه دندکرې کاپي، تحصیلي اسناد، د قرار داد سند اوساهم دغوښتونکي دولتي سوانح سیستم ته زیاتېږي ، چې دمعلوماتو دلېست د بروسې له بشپړېدو وروسته نوماند ته داسنادو د رسېدلو تاییدي بریښنالیک لېږل کېږي

ښاغلي نادري دملکي خدمتونو دکارکوونکو د روزنې په اړه وویل دکمېسیون دملکي خدمتونو انستیټوت په ۱۳۹۷ لمریز کال کې ۶۵۲۰ تنه دملکي خدمتونو کارکوونکي دهېواد دننه روزلي اوهمدا راز ۸۶۳ کسان یې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولي دي دملکي خدمتونو کارکوونکو ته دانگلیسي ژبې، دکمپیوټر مهارتونه ،مدیریتي مهارتونه د رسمي لیکولو څرنگوالي، دملکي خدمتونو له قوانینو اومقرراتو څخه خبرتیا ، الکترونیکي حکومتولي،دفساد پروړاندې مبارزه او نورو برخوکې روزنې ورکړل شوي

ښاغلي نادري زیاته کړه پخوا د گمارنې اواستخدام پړاو ۸ میاشتې موده نیوله،خو دا پړاو اوس ۲۵ ورځو ته راټیټ شوی دی

ده دیوونکو د بستونو په اړه وویل دیوونکو د پاکلو بهیر دپلي کولو لپاره ۱۱۵۰۰ بستونه اوهمدارنگه ... دد پنځم اوشپږم بستونو کار روان دی دهېواد په ۲۰ ولایتونو کې دیوونکو بستونو بهیر دیوې اوونۍ په موده کې پلي کېږي

سربېره پردې د ۵۵۰۰ پنځو بستونو پاکنه د وري میاشتې ... کې کېږي د اداري اصلاحاتو کمېسیون مشر وویل دعدالت په پام کې نیولو سره کمېسیون ۴۳۸۶ شکایتونو ته رسیدگي کړې او دغه پړاو یې ساده کړی دی

محبوب

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای...

په اړه خپل دریځ روښانه کړي امریکایان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زیات هوښیاران څکه دي چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، یوځل د اکثریت عکس العمل ته گوري اوس مهال بغیر خو محدودو ډلېوروچیانو، د هیچا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، څکه دا حل لاره نه شي کېدای، اوس امریکا په دې پوهېږي چې د ملت له ارادې پرته بل څه نه شي تمثیل کېدای څکه نو خلیلزاد ته لارښوونه کېږي چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي خلیلزاد وړمه ورځ په ډاگه کړه چې سوله لرې ده او باید ژغورونکو پاکو ته چمتووالی ونیول شي یعنې ډېر لوی تغییر په موقف احمد؛ او خبرو کې راغلی دی څکه ترډې وړاندې د خلیل زاد په پلان کې هیڅ پاکې مطرح نه وې یوازې

د سولې هوکړه او ورسره په څنگ کې د ده په لوبه «موقت دولت» چې دا یوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امریکا او خلیل زاد په دې پوی شوي چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بیان کړې، څکه هیڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې ښه بدیل وي، د لنه هر افغان نه یوازې تجربې دا وایي چې موقت وي یا اوسنی حکومت، خو بیا هم لوبغاړي امریکایان دي او دې ته اندېښنه لري چې موقت دولت د یوې بلې ډرامې پیل ونه اوسي له کله نه چې محب خپلې څرگندونې کړې، نو امریکا او چارواکي یې د ارگ پر ځای پر سپېدار څرخېږي چې د لنه هم یوازې پر غوښتنه اکتفا شوي، که چېرې

داسې نه وي، نو ترډې وړاندې د امریکا لپاره ارگ د مشورو ښه ځای و، خلیلزاد اوس د یوه منځلاري په توگه عمل غوره کړی، څومره چې یې طالبان پخولي اوس به دولت هم پخوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره یې لیدنه د یوه بدلون له مخې کړې، څکه ترډې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خلیلزاد به خپل ټول مالومات ورسره شریکوي تراوسه هیڅ باور نه کېږي چې دی دې به شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړو ته ورسېږي، ترڅو چې طالب لوری بین الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې به مو پخلا او سره کښېنوې د هغوی یوازنۍ هدف په افغانستان کې جگړه ده.

په افغانستان کې مثبت گامونه اخیستل شوي...

دوام کوي. د سي شي په ورځ د سپینې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ وویل، هېواد یې د ناټو پرون ته ټینگ تعهد لري، خو ټومورې پر یو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه پرون په لگښتونو کې خپله برخه په سمه توگه نه ادا کوي ټومورې په ځانگړې توگه د جرمنۍ یادونه وکړه او

وېې ویل چې په ناټو کې د هغه هېواد مالي ونډه بیخي کمه ده د ناټو عمومي منشي ینس ستولټنبرگ هم په لنډه وینا کې په عراق او سوریه کې د داعش ډلې د ماتې یادونه وکړه، خو ټینگار یې وکړ چې دا ډله په بشپړه توگه له منځه نه ده وړل شوې ینس ستولټنبرگ همدارنگه په افغانستان کې د

امریکا هڅې وستایلې او ویې ویل: «موږ پر دې کلک باوري یو چې په افغانستان کې د کړکیچ او جگړې د سوله ییز هوارې لپاره د امریکا د هڅو ملاتړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاتړ کوو.» د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کښېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زیاتې شوې دي.

ارمان لوڼي څنگه د پولیسو د مشر په امر شهید...

د دوام او پر نورو قومونو یې د حیثې اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او محکمې غړې وژلې او یا یې ژوندي ورک کړي.

چې له پنجابه یې د خپلو حقونو او ازادۍ ترلاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښتون ژغورنې غورځنگ

مشر منظور پښتین وېلي، پاکستاني ریاست لا هم د دغه غورځنگ د فعال غړي ارمان لوڼي

قاتل نه دی پیدا کړی او دا قصه یې بې له څېړلو همداسې پرې اېښې ده. ارمان لوڼي چې اصلي نوم یې محمد ابراهیم و، د

سنځاوي اوسېدونکی و او په پښتون ژغورنې غورځنگ کې ډومره زیات فعال و، چې نه

یوازې د ننگ میدان ته یې خپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانگه لوڼی یې هم له ځان سره د ننگ میدان ته راوستې وه.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

دا شمېر ۲۰ سلنې ته لوړ کړي د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس دغو ستونزو ته په کتو وایي: د دغه دودونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د ماموریتو د گمارنې په برخه کې د هغوی کاري وړتیا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د

اصلاحاتو پروگرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته د تېرکال په ورستیو کې؛ چې دغه کمېسیون د بهرنیو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهیر د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړپوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهیر په دغه وزارت کې پلي نه شو

په کابل او ولایتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژیم د ړنگېدو سره سم پخوانیو مجاهدینو د حکومت اکثرو ماموریتو لښ ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکیلات د ډېرو ستونزو سره مخ شو اوس مهال د افغانستان په ۴۲ ملکي ادارو کې څلور لکه څلوروېشت زره ماموریت په دندو بوخت دي. د دې شمېر ۲۳،۷۲ سلنه یې ښځې دي.

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي ټولنې او رسنیو ۲۰۰ استازو برخه لرله او د سولې پر موضوعاتو یې بحث وکړ. هغې زیاته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص آدرس ایجاد او خپل غږ لوړ پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولینو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بین المللي ټولنې ته رسوو. اعلي رسولي وویل سوله زموږ اساسي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او یا هغه اندېښنې چې لرو، باید ځواب شي. په دې غونډه کې د رسنیو په استازیتوب صدیق الله توحیدي د یاد کنفرانس دگروپي بحثونو په اړه وویل. په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي وحدت په توگه د اساسي قانون تضمین، په ټاکنو لپه ټاکي، د اوربند ټینگښت، د ملکي تلفاتو د مخنیوي، باور جوړولو، له ټولنو ترورستي ډلو سره د طالبانو د اړیکو پر پرې کولو، د پیاوړې مذاکره کوونکي پلاوي د گمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نیوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخیزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقیقت د یاد کنفرانس پرېکړه لیک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو تر پایلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ایجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د پوهنتونو او ملکي تلفاتو پر مخنیوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د مؤثر حضور تضمین ورکړل شي، د بیان پر ازادۍ د معاملې نه کولو، د ډیډخلو هوټلونو له لورې د مشخصو تضمینونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بین الحکومتي سازمانونو په رول ټینگار شوی و. لوبولو ته دغه راز اجرائیه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د یاد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدردانۍ ترڅنگ یې وویل تلیې، د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هیلو او اندېښنو غږ پېلن کړ. نه زیاته کړه سولې د وړاندیزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثریت د خلکو غوښتنه ده، څکه هېوادوال د جگړې دوام نه غواړي. هغه ټینگار وکړ، پر سولې معطله نه کېږي او نه داسې کار وشي، ئش په هغه سوله به وي او په اصل کې په سوله به وي. ډاکټر عبدالله عبدالله وویل، که چېرې موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، نا یو سترقوت دی. علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غږ کې شریک دي. وروسته جمهوررییس غني د یاد کنفرانس له جوړونکو څخه د منښتې ترڅنگ

وویل، ستاسې حضور او د پرېکړه لیک خپرول د دې ښکارندوی کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه یواځې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري

ده زیاته کړه، زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هدیې په نامه ورک شوی او د سولې دا هدیه زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهوررییس په دې اړه چې سوله په حاشیه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټینگار سره وویل: د دې اړتیا ده چې سوله باید یوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او ڇولونه دې په پام کې ونیول شي، څکه پایداره سوله د افغانستان د ثبات لامل گرځي. جمهوررییس غني وویل، هدف او وسیله باید تفکیک شي، سوله وسیله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسیله سیاسي ثبات، هدف دی هغه زیاته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامین نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پایله ده. دغه راز له ټولو بین المللي شریکانو سره زموږ د اړیکو اساس د ثبات ټینگښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهوررییس وویل، موږ چاته تسلیمي نشو ورکولای او نه هغې چې د سولې مذاکرات پایلې ته ونه رسېږي، موږ د خپلې هر لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهوررییس غني د جنگ مدیریت ته په اشارې وویل، زموږ ټینگار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخیزو مذاکراتو لپاره شرایط برابر شي. محمداشرف غني څرگنده کړه، د سولې مذاکره بې قید او شرطه ده، خو سوله قید او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي. ده ټینگار وکړ، که چېرې فشار راوړل کېږي چې غیرقانوني چلند وکړو، دا موږ ته د منلو وړ نه ده. جمهوررییس ټینگار وکړ، د سولې مذاکرات په جدي او اساسي وي او چې ملي یووالی موجود او په یوه خط کې ودرېږو، زموږ دریځ به په مراتبو پیاوړی وي. د هېواد جمهوررییس وویل، د ملي یووالي حکومت د سولې شرایط برابر کړي، څکه موږ د خپل ملت درد احساسوو

ده زیاته کړه، د امریکا متحدو ایالاتو سره هوکړې ته رسېدلي یوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توگه به پرې خبرې کوو. جمهوررییس غني د دې په څرگندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده باید تسلیم قضاوت ونه شي وویل، موږ ارزښتونو ته باورمند یوو او په تعقل وړاندې چلند کوو

افغان اعلانات

موسسه افغان‌های متاثر از ماین «آلسو» ثبت موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.
موسسه «آلسو» یک عراده موتر تیوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۹ به لیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسسه آلسو ثبت نمایند.
آدرس دفتر: ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل
شماره تماس ۰۷۷۲۶۲۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◆◆◆◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لابراتوار طبی اخان واقع ولایت خوست که قبلا درعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۷ رسما از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لابراتوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند. اشخاص ،موسسات و دوایر دولتی که در مورد لابراتوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◆◆◆◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل
۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دورانی به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن
۲ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که ضم فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد
شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی نگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورند و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ داده شده خود را در پاکت سربسته به شورای مذکور تسلیم دهند آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند لتقصیر ضدا اخذ میگردد ۲۲۳۵

◆◆◆◆

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی، که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۴۰

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل ضرورت یک فرزند حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اطاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ غرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود عندالمنفذ درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۷

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان موسسه آسیاب بیبی به یک فرزند حویلی که حداقل ۶ باب اطاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همچو معیر داشته باشد و طور کرایه بدهد درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۳

◆◆◆◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◆◆◆◆

محترم نورالرحمن ولد مورخان دارنده تذکره ج ۲ ۱۳۵۴ ص ۱۱۸ ث ۵۸۳ مسکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب دوملتون ملکیت خویش را به اسم ختیج غرنی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره ج ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ ، مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای دوملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۶۰

◆◆◆◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آنانه حق شکایت را ندارد ۲۲۰۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆◆◆◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی نواخانه سلیمان قاسمی، واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲ مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قاسم دارنده تذکره ج ۲ ق ۱۳۶۳ ص ۶۰ ث ۳۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۳۶

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2405

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆◆◆◆

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۲۳۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم [illegible] ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد مبین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نصیره بنت قربان مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفر [illegible] مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◆◆◆◆

شماره WJ/98/C-05/NCB
ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محجرکاری جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویبسایت www.npa.gov.af به دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۲۷۰۰۰) دوصد و هفتاد هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع بلاک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۳

◆◆◆◆

شماره WJ/98/G-04/NCB
ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی [illegible] که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویبسایت www.npa.gov.af به دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ (۱۳۹۸/۱/۱۷) مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۳۴۰۰۰۰) سه صد و چهل هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۱۳۱۲

په هیواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنی ګډون: (۴۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون: (۲۰۰۰) افغانی
د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنی ګډون: (۶۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون: (۳۰۰۰) افغانی
د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنی ګډون: (۸۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون: (۴۰۰۰) افغانی

HEWAD DAILY

هیواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو دريو مياشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ میګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانیسته کې وویل چې تر راتلونکو خو نورو میاشتو کې به د دغه ولایت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۴۰ میګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ میلیونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابریکو د پرچاویو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ میګا واټه برېښنا لري، خو په دې اندازه برېښنا د فابریکو د تولیداتو لپاره کافي نه بلل کېږي.

جمهوررییس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون مرستیال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ. ډاکټر عبدالولي وکیل ارواح ته د دعا پرمهال وویل، ډاکټر عبدالولي نمونه و او هیڅ هم تونده خبره ترې وانه وریده. جمهوررییس د هغه پر

له غرمې مخکې د یو لړ مراسمو په ترځ کې د لوګر د ولایتي شورا جمهور رییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم وکیل هیواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله هغه د اخلاقو مړینې د خواشینۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي

وکیل کورنۍ، د لوګر ولسوالۍ، د ولایتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسلیت ووایه. وربې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د کورنۍ په استازیتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبیبي د خبرو پرمهال د جمهور رییس غني له غمشریکۍ او ډاډګیرنې څخه په مننې وویل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل یوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رییس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشریفاتو قطعې منسوبینو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه.

خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امریکا ځانګړی استازی زلمي خلیلزاد ورمه ورځ سې شنبه کندهار ته لاړ. خلیلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان، له قومي مشرانو او ولسي استازو سره ولیدل. باغلي خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات ورانديې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال

خلیل وايي چې خلیلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولایتي شورا د رییس سید جان خاکرېزوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېزوال په اړه ویل کېږي چې یو بې سواده زورواک دی چې د کرزي په ملاتړ د ولایتي شورا رییس ټاکل شوی دی. راپورونه وايي چې خلیلزاد هدارا په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم ولیدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجراییه رییس، د ولسمشر د دفتر رییس، د سولې د دارالانشا رییس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سیاف او د بهرنیو چارو وزیر سره ولیدل. خلیلزاد ورمه ورځ کندهار ته تر راتلونکې مخکې له د بهرنیو چارو له پخواني مرستیال حکمت خلیل کرزي او د مالیې پخواني وزیر عمرزاخېلوال سره ولیدل. خلیلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

اعلان وزارت اطلاعات و فرهنگ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات و فرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید. تا درپروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ تعیین گردیده است، به وزارت اطلاعات وفرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات ،مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت ریسیده والترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفرصورت گرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میگردد.

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نماید درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

په ملکي اداروکې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمریز کال کې د دغه کمېسیون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د ماموریتو د ګمارلو په برخه کې پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو ستونو په ګډون نږدې ټول ستونو ته مامورین د ازادې سیالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون د وینا له مخې تېرکال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري وویل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتیا ده. هغه وویل، دا ټول بدلون لپاره کار پیل شوی دی احمد نادر نادري وویل، په دې شمېر کې د لوړې او دویمې رتبې شاوخوا اوه سوه مامورینستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورینو د ګمارلو په بهیر کې د شفافیت پر وړاندې د خپلواکو د پالنو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړیکې او د مامورینو د ګمارنې پر وخت بډې اخیستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بین‌الافغاني ...

شمولیت ووینې، سلا مشورې روانې دي نوموړي وايي: «د حکومت مشرانو د یو شمېر سیاستوالو سره لیدنې کتنې او سلا مشورې پیل کړي چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په یو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو یا نورو ځایونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه یوې نتیجې ته نه رسیږي، څکه زموږ په نظر دا اجراییه په نه لري او حکومت په کې نه شته». د اجراییه ریاست د ویاند مرستیال فریدون خوځون زیاته کړه، چې د سولې لپاره د یو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د یو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازیتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي، خو د ده پر وینا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې یو ځل بیا له بین‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې یو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بین الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتیجې ته ورسېږي اښاغلي خوځون وویل: «په دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سیاسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګوري او موږ هیله‌مند یو، چې ډېر ژر به هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر څنګ لاندې یو واحد غږ د سولې لپاره پیدا کړو». په کابل کې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او یو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړي استازي زلمي خلیل‌زاد په کابل کې د ملي یووالي د حکومت له مشرانو او نورو سیاستوالو سره له لیدنو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنیکي پلاوی یو ځل بیا جام منار سروې کړی او وېې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لاینه امنیت د تامینولو په خاطر، په زیاتو امکاناتو سره د امنیتي ځواکونو د زیاتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وویل چې زیاتې ستونزې په هېواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتیا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر باید د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زیاتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نیولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولایت تاریخي آبداتو او فرهنګي میراثونو ته پاملرنه وشي. حسیني سایې د هغو غونډو په باب چې د تاریخي آبداتو په تېره بیا د غور ولایت د جام منار د ساتنې او ټینګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د یونسکو له پلاوي سره هڅې یادې کړې. د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستې څرګنده کړه ،چې دغه وزارت د تاریخي په تېره بیا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټینګښت په خاطر زیاته پاملرنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولایت د جام منار په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د ملګروملتونو سازمان د روزنیز، علمي او فرهنګي سازمان (یونسکو)، له خوا د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې ثبت شوی دی

بهرني لنډ خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ایرانیانو کلي پرېښي

د ایران حکومت په خوزستان ولایت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کلیو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ویل شوي چې دغه کلي د دیز او کرخه سیندونو ته نږدې پراته دي. د ایران په بېلا بېلو ایالتونو کې په تېرو دوو اوونیو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي حکومت په ډېرو هغو ایالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنی حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمیر کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او یو ملکي وګړی، همدا راز یوه هندي ښځه، یوه نجلۍ او د هند د نیمه پوځي ځواک یو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ویلي چې هندي عسکرو یې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سیمه کې پرتې پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه میلیونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ایف ای او» په حواله په تېرکال کې په ۵۳ هېوادونو کې ۱۱۳ میلیونه انسانان د لوږې ښکار وو. له ناوړه تغذیې افغانستان، کانګو جمهوریت، ایتوپیا، نایجیریا، جنوبي سوډان، سوډان، سوریه او یمن اغېزمن وو. د هغو هېوادونو شمېر مخ پر زیاتېدو دی چې د خوراک رسونې په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوایدو نمایي خوندیتوب له لاسه ورکړی

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوایدو چې ځان یې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نومولی، خوندیتوب لغوه کړي. قاضیانو د اساسي قانون له جوړونکې شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوایدو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سیاسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوایدو له څو میاشتو راهیسې له ولسمشر نیکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکېل دی.

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه استعفا وکړه

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه د شپږو اوونیو تر سوله‌ییزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفلیقه په ۲۰۱۳ میلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ لیدل شوی. د الجزایر د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رییس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او باید په الجزایر کې د جمهوري ریاست انتخابات تنظیم شي. فرانسې، په الجزایر کې د دموکراتیک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

د برېتانیا صدراعظمه وايي، له اروپایي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» یا له دې ټولنې د برېتانیا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زیات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابینې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندریو، وروسته، له اروپایي ټولنې د برېتانیا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزیسیون له مشر جرمي کوربین سره هم خبرې وکړي. د برېګزېټ پلان خلک سترې کړې او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربین چې د اپوزیسیون استازیتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس باید دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنیو منابعو څخه

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي...

نه‌شته. هره ورځ ودانۍ او بازارګوټي جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې څمنووالي اېښو دوهم دا چې په دومره مودو کې چې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د پلنو غوري، شهاب‌الدین ولسوالیو په چشمه شېر سیمه کې د ناامنیو له امله پرې شوي، چې په دوو دریو ورځو کې به دا ستونزه حل شي»

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷،

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس مایار
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپاڼو رییس: فرید احمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مسؤل مشر: احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مسوول مدیر: شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ډیزاین: احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library